

STORTINGET

Representantforslag 281 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Une Bastholm

Dokument 8:281 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg og Une Bastholm om en mer rettferdig strømstøtteordning som opprettholder insentivene til å investere i energieffektivisering

Til Stortinget

Bakgrunn

Strømprisene i Sør-Norge har det siste året vært rekordhøye. Det skyldes flere faktorer. Russisk struping av gasstilførsel til Europa, lav fyllingsgrad i norske vannmagasiner og en kald vinter og vår i Norge har alle bidratt til de høye strømprisene. Et kraftnett som ikke er sterkt nok til å overføre kraft mellom nord og sør i Norge, har også ført til at det har vært en stor forskjell i strømprisen mellom de to landsdelene.

Den høye strømprisen har på dramatisk vis økt strømregningene både til husholdninger og bedrifter. Samtidig tjener staten på det. Statens skatteinntekter fra grunnrenteskatt på vannkraft øker når prisen på strøm øker. Det samme gjør Statkrafts resultater og derved også statens utbytte fra Statkraft.

Høye strømpriser sammen med økte priser på mat og en stigende rente fører til at mange husholdninger sliter. Regjeringen har innført en strømstøtteordning for å hjelpe husholdningene med strømregningene. Forslagsstillerne har forståelse for at det var viktig for regjeringen å raskt få på plass et system for strømstøtte da prisene steg sist høst. Men regjeringen burde ha brukt tiden fra første pakke ble implementert, til å jobbe videre

med en forbedret versjon som ikke premierer dem med høyest strømforbruk – en støtteordning som både er rettferdig, og som samtidig gir insentiver til å investere i energieffektiviserende tiltak.

Forslagsstillerne viser til at regjeringens modell ikke er rettferdig. De som har høyest strømregning, som også ofte er de med høy inntekt, er de som får utbetalt mest fra staten. Samtidig reduserer statens strømstøtteordning folks insentiv til å investere i energisparende tiltak fordi strømmen blir billigere og gjør det mindre lønnsomt å investere i alt fra lokal strømproduksjon som solceller på taket til investeringer i bedre isolasjon av huset og installering av varmepumpe.

Forslagsstillerne fremmer derfor forslag om å innføre en ny og mer rettferdig modell for strømstøtte: en modell som skal bidra til å hjelpe folk med å betale strømregningen uten at staten betaler mest til dem med høyest strømregning og best økonomi, og en modell som ikke reduserer folks insentiv til strømsparing.

En slik modell forutsettes å legge til grunn en lik utbetaling til alle innbyggere i en prisregion med høy strømpris. Utbetalingen vil derfor være uavhengig av den enkeltes faktiske strømforbruk. På den annen side vil hver enkelt person i en husholdning få utbetalt et beløp. Slik sett bidrar modellen til å ta hensyn til at husstander med flere medlemmer har behov for mer plass og vil ha behov for å kjøre flere vaskemaskiner og oppvaskmaskiner og ta flere dusjer enn en liten husstand. Forslagsstillerne foreslår at det vurderes hvorvidt husstander med kun ett medlem bør få et tillegg for å kompensere for det faktum at en enkeltmannshusstand kan ha noe større gjennomsnittsforbruk enn husstandsmedlemmer i en større husstand.

En ordning som foreslått over vil opprettholde insentivene til strømsparing fordi deler av strømregnin-

gen ikke betales direkte av staten. Samtidig vil ordningen være mer rettferdig ved at storforbrukere av strøm ikke får utbetalt de største beløpene fra staten. Et likt beløp per person er også mer rettferdig fordi et likelydende beløp vil ha størst relativ betydning for dem med lav inntekt.

Utbetalingene bør forbeholdes innbyggere i kommuner og prisområder med høye strømpriser og bør også trolig differensieres mellom prisområdene med høy strømpris slik at innbyggere i prisområder med høyest pris også får mest igjen.

Det foreslås at det er statens ekstraordinære inntekter fra grunnrenteskatten for vannkraft og statens ekstraordinære utbytter fra Statkraft ut over et normalnivå som deles ut igjen til folk bosatt i prisområder med høye strømpriser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen utrede og fremme et forslag til en mer rettferdig strømstøttemodell som ikke utbetaler mest til dem med høyest forbruk, og som samtidig ivaretar insentivene til å investere i energieffektiverende tiltak.

Følgende forutsetninger legges til grunn:

1. Et likt beløp utbetales til alle personer bosatt i prisområder med høyere strømpris.
2. Størrelsen på beløpet skal variere mellom prisområder avhengig av prisforskjellene mellom disse.

Regjeringen bes vurdere hvordan en ekstra sats for husstander med kun ett medlem kan utformes for å ta høyde for at aleneboende har et noe høyere gjennomsnittsforkbruk enn husstander med flere medlemmer.

19. september 2022

Lan Marie Nguyen Berg

Une Bastholm